

105
המטה הלאומי
להגנה על ילדים ברשת

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' השירות הפסיכולוגי הייעוצי
תחום חינוך המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת 105

**המטה הלאומי להגנה
על ילדים ברשת**

מצגת לצוותי חינוך

לא עוזבים ידיום גם בימים קשים

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' השירות הפסיכולוגי הייעוצי
תחום חינוך המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת 105

מטרות המפגש:

1. היכרות עם מאפייני הפגיעה ברשת.
2. חיזוק תחושת המסוגלות של אנשי החינוך בהתמודדות עם אירועי פגיעה
3. תפקידם של אנשי החינוך בסיוע ובלייווי התלמיד והוריו בהתמודדות עם אירועי פגיעה ברשת בהתבסס על חוזר מנכ"ל אקלים פרק 3.3
4. היכרות עם המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת ומוקד 105
5. העמקת ההבנה באשר למענים של מוקד 105 לאירועי פגיעה ברשת

פגיעה ברשת

פגיעה ברשת היא פגיעה מכוונת בקורבן תוך שימוש בכלים דיגיטליים (לדוגמא: דוא"ל, קבוצות דיון, רשתות חברתיות, ווטסאפ).

לפגיעה ברשת מאפיינים ייחודיים:

- היעדר קשר עין
- אנונימיות
- תפוצה רחבה במגוון ערוצים
- רצף זמן ומקום
- מעבר בין תפקידים חברתיים
- קשה להסיר תכנים פוגעניים שהועלו

לפגיעה ברשת מאפיינים ייחודיים:

היעדר קשר עין בין הפוגע לנפגע: מקל על הפוגע לומר את דבריו, גם דברים שלא היה אומר פנים אל פנים. זאת מאחר, והוא אינו רואה את ההשפעה שיש לדבריו על הנפגע.

- אנונימיות: חלק מהפגיעות מתרחשות בחסות אנונימית, דבר המקל על הפוגע לומר את דבריו ומאפשר לו לא לקחת אחריות על מעשיו.

-תפוצה רחבה במגוון ערוצים: מגוון האפשרויות של הפצת המסרים בדרך מקוונת גדול הרבה יותר מאשר במרחב הפיזי.

-האמצעים המקוונים מאפשרים להכניס למעגל הפוגעים והנפגעים משתתפים רבים תוך זמן קצר. ריבוי הצופים ויכולתם להיות אקטיביים עלול לעודד את הפוגע ולהגדיל את עוצמת הפגיעה ואת היקפה.

-רצף זמן ומקום: הפגיעה ברשת מתקיימת על פני רצף היממה (24/7) ובמקומות שונים, כולל בבית. במרחב הווירטואלי הקורבן נגיש בכל זמן ובכל מקום.

-מעבר בין תפקידים: במרחב הווירטואלי קל יותר להפוך מנפגע לפוגע או ההיפך. הגמישות במעבר בין התפקידים החברתיים גדולה יותר.

-פגיעה מקוונת לעיתים אינה ניתנת להסרה והיא נשמרת ללא הגבלת זמן.
-חשוב לזכור שלפגיעה מקוונת יש השלכות פסיכולוגיות, חברתיות ורגשיות שעלולות להיות קשות מההשלכות של אלימות פנים-אל-פנים.

משימה

התחבר/י לזיכרון מסיטואציה בה נפגעת
או נחשפת לפגיעה ברשת.

הרשת תופסת מקום משמעותי בחיינו. כולנו מבליים זמן ממושך באינטרנט וברשתות החברתיות. הרשת מזמנת לנו חוויות מלמדות, עשירות ומגוונות. יחד עם זאת, הרשת טומנת בחובה מצבי פגיעה ברמה הרגשית, חברתית ולעיתים גם פיזית.

התחברות אישית לחווית פגיעה:

הפגיעה יכולה להיות מכל זמן (הווה, עבר), מרחב ברשת (ווטסאפ, פייסבוק וכו') ובכל עוצמה של פגיעה (נפגעת/י מאד או נפגעת/י מעט)

אפשר לשאול שאלות כגון: מי הפוגע, מתי, ההקשר, בכוונה או שלא בכוונה, מה קדם לזה

שתפו בזוגות בחווית הפגיעה:

- מה היה הרקע לפגיעה?
- באיזה מרחב (פלטפורמה) ברשת התרחשה הפגיעה?
- מי הפוגע?
- האם הפגיעה היתה מכוונת?
- מה עורר את תחושת הפגיעה?
- מה היו דרכי ההתמודדות?
- האם הייתה פניה לעזרה? אם כן, לאיזה גורם?

למנחה:

השאלות לעיל מנוסחות כך שיאפשרו שיתוף גם למי שלא נפגע באופן אישי, אבל נחשף לפגיעה של מישהו אחר

יש להגדיר זמן שיתוף בזוגות (כ- 15 קות לשני השיתופים)
במליאה איסוף תובנות/תימוות שעלו בשיח בזוגות:

- כולנו חשופים במידה זו או אחרת לפגיעה ברשת - מבוגרים, בני נוער וילדים כאחד.
- תפיסת הפגיעה הינה סובייקטיבית.
- מאפיינים בולטים של דרכי ההתמודדות
- כמה מאיתנו פנינו לעזרה?
- מה מאפיין את מי שאליו פנינו לעזרה?

כאנשי חינוך המעוניינים להיות רלוונטיים עבור ילדים ובני נוער חשוב שנשים לב:

- ילדים ובני נוער מגבשים את הזהות שלהם במרחב המקוון. התנהלותם ברשת בונה את זהותם הדיגיטלית ומשפיעה על הדימוי העצמי, הביטחון, המיצוב החברתי ועוד.
- כיוון שהמרחב המקוון כל כך משמעותי עבור הילדים ובני הנוער, כשהם נחשפים לפגיעה ברשת חשוב שתהיה להם כתובת לפניה לעזרה.
- ההורים והמורים הם כתובות טבעיות ומשמעותיות להנגשת עזרה. וחשוב שיכירו את תפקידם כמגישי עזרה, וכן כמלווים את הפניה למוקד 105 במקרים של פגיעה ברשת.

חיזוק החוסן האישי בהתמודדות עם מצבי פגיעה ברשת

- להסביר לעצמי את הבעיה, דיבור פנימי חיובי וויסות רגשי
- להדוף אמירות פוגעניות ולהאמין בעצמי
- לקבל חיזוק מאמירות חיוביות ולתת להן מקום
- להאמין שהפגיעה היא זמנית והיא תסתיים
- בחירה במינון המתאים לנוכחות ברשת
- לדבוק באופטימיות - תמיד אפשר למצוא פתרון
- לזכור שיש אנשים שהם בעדי- המשפחה שלי, חברים ואחרים
- לפנות לעזרה! - עדות לכוח נפשי לאומץ שלי ולא לחולשה!

גורמים המעודדים/ חוסמים פנייה לעזרה

גורמים המהווים חסמים לפנייה לעזרה:

- חוסר מודעות למי לפנות ולמה לצפות מתהליך העזרה
- אי זמינות
- קונפליקט בין תפקידי המורה

גורמים המעודדים פניה לעזרה:

- זמינות ופראקטיביות
- חוסר שיפוטיות
- קשר חיובי וקרוב בין המורה לתלמיד

הנתונים לקוחים מתוך ערכת הכ"ח להיעזר והכ"ח לעזור- פיתוח של שפ"י, ינואר 2017:

גורמים המעודדים פנייה לעזרה: - זמינות ופראקטיביות: כשמונה זמין לתלמידים הדבר גורם להם להרגיש שהוא תמיד שם בשבילם, מזמין אותם שוב לשיחה אם יש להם בעיה נוספת, שהוא נמצא בסביבה שלהם ויעזור כדי להקשיב למה שיש להם להגיד. - חוסר שיפוטיות: המורה בשיחה מציג יחס אמפטי, חם ומקבל. הכוונה ליחס ללא סטריאוטיפים, הקשבה מכבדת ללא שיפוטיות, הקשבה מתוך סקרנות, תוך ידיעה שהמורה לא ישתמש בתכנים שהתלמיד מעלה כנגדו ויתייחס לכל התלמידים באופן שוויוני. - קשר חיובי וקרוב בין המורה לתלמיד: קיום שיח עם מתבגרים ביומיום והתייחסות אליהם נמצא כגורם מתווך לפניה לעזרה. יחסים טובים בין מורים לתלמידים מהווים תפקיד חשוב בבקשת עזרה על רקע של קורבנות ואלימות. גורמים המהווים חסמים לפנייה לעזרה: - חוסר מודעות למי לפנות ולמה לצפות מתהליך העזרה: לאחר שתלמידים החליטו שעליהם לפנות לעזרה, לא תמיד הם יודעים למי לפנות ומה לצפות מתהליך העזרה. - אי זמינות: תלמידים לא יפנו למורים שנראים להם "עסוקים מדי"/מגבילים את הקשר ליחסי מורה-תלמיד ולא מעוניינים להיות מעורבים בחיי התלמידים. - קונפליקט בין תפקידי המורה: אם המורה מלמד את התלמיד מקצוע כלשהו והתלמיד חושש שההיבט האישי ישפיע על הדרך בה המורה מעריך אותו במקצוע שאותו הוא מלמד, הוא לא יפנה אליו לעזרה.

כשנפגעים ברשת למי ניתן לפנות לעזרה?

- הורים
- בני משפחה בוגרים
- חברים
- מורים
- יועצים חינוכיים/פסיכולוגים חינוכיים
- מבוגר אחר שסומכים עליו
- המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת - מוקד 105

אין תחליף למבוגר מוכר, קרוב, נגיש ובעל ניסיון חיים, לעזרה במצבי פגיעה.

שיח עם תלמידים על פגיעות ברשת עשוי להיות מאתגר. המבוגרים לעיתים, חשים שאינם מתמצאים ושאין מעודכנים בעידן הדיגיטלי. יחד עם זאת, אין תחליף למבוגר מוכר, קרוב, נגיש ובעל ניסיון חיים, לעזרה במצבי פגיעה.

105

המטה הלאומי
להגנה על ילדים ברשת

המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת

המטה הלאומי להגנה
על ילדים ברשת הוקם
מתוקף החלטת
ממשלה (החלטה
1006). במטרה להוביל
שינוי אסטרטגי בתחום
ההגנה על קטינים
ברשת, להעלות את
המודעות והנגישות
הציבורית לנושא,
ולהגביר את הביטחון
האישי במרחב המקוון.

השותפים במטה הלאומי

משרד הבריאות

המשרד לביטחון הפנים

משרד הרווחה והשירותים
החברתיים

משטרת ישראל

משרד המשפטים פרקליטות המדינה

משרד החינוך

המטה הלאומי הוקם בהובלת המשרד לביטחון הפנים ומשטרת ישראל ובשיתוף יתר
משרדי הממשלה, ופועל מתוך תפיסה הוליסטית המשלבת אכיפה על פי חוק
והיבטים טיפוליים חינוכיים

המטה הלאומי תחומי העיסוק העיקריים

- הפעלת מוקד לאומי לדיווח ולמענה לפניות הציבור שמספרו 105
- קידום מניעה והסברה
- ביצוע מחקרי מדידה והערכה
- קיום הכשרות והדרכות ייעודיות
- הפעלת מערך מתנדבים
- קידום שותפויות עם עמותות וארגונים ברמה לאומית ובינלאומית
- קידום חקיקה להגנה על ילדים ברשת
- הגברת ההרתעה והאכיפה בנושא עבריינות רשת

המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת הינו מטה ייחודי בארץ ובעולם. החזון של המטה הוא להוביל שינוי אסטרטגי בתחום ההגנה על קטינים ברשת מתוך תפיסה שמדובר באחריות לאומית.

ייעודו של המטה מכוון להיבטים הבאים:

- העלאת המודעות והנגישות הציבורית לנושא, במטרה לייצר סביבה בטוחה במרחב המקוון
- עבודה על פי רצף התערבות - מניעה, טיפול ואכיפה של תופעות אלימות ופשעים נגד ילדים ובני נוער במרחב המקוון
- שותפות ועבודה בין-משרדית מתואמת המושתתת על תפיסה הוליסטית ומתואמת

במטה פועלים בעלי תפקידים מהמשרדים השונים שאמונים על קידום החזון והייעוד במגוון תחומי אחריות:

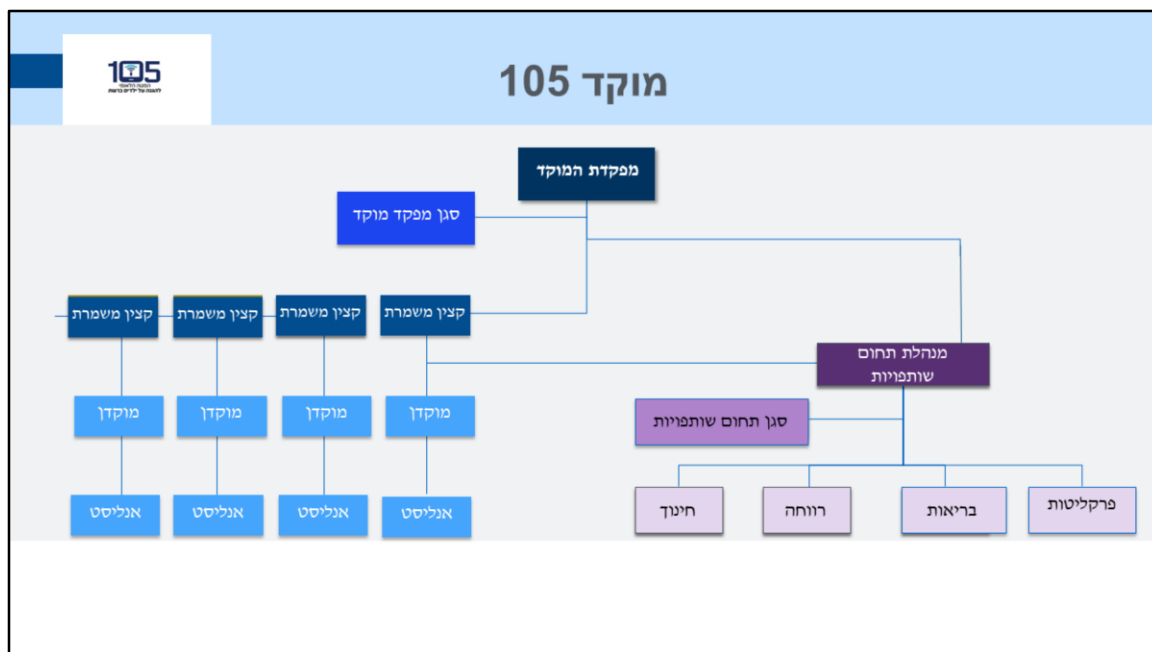
- פיתוח תכניות מניעה וקשר עם הקהילה
- הפעלת הסברה במסגרות שונות ומגוונות
- פיתוח טכנולוגיות ייעודיות
- קידום מחקר על בסיס נתונים אחיד בשותפות עם האקדמיה וגופים שונים.
- הקמת מערך מתנדבים
- הכשרות והדרכות לאנשי המטה ולאנשי מקצוע
- ייעוץ משפטי והסדרת חקיקה להגנה על ילדים ברשת

היחידה המשטרתית כוללת 4 אגפים: חקירות, מודיעין, ניטור ומוקד 105.
מוקד 105 - מוקד משטרת אזורי אשר עומד לשירות הציבור ונותן סיוע ראשוני לאירועי הפגיעה השונים ברשת.
ילדים, בני נוער והוריהם יכולים לפנות למוקד ולקבל מענה מידי על ידי נציגי הגופים השונים בהתאם לצורך ולחומרת האירוע.

המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת- מוקד 105

במטה הלאומי פועל מוקד 105
העומד לשירות הציבור ונותן סיוע
ראשוני לאירועי הפגיעה השונים
ברשת.

מוקד לאומי משטרת –אזרחי אשר מטרתו לתת סיוע ראשוני לאירועי הפגיעה השונים ברשת באמצעות מומחים בתחום.

המוקד מאויש על ידי שוטרים שעברו הכשרה ייעודית בתחום ההגנה על ילדים ברשת, כשלצדם דסק שותפויות בין-משרדי, המובל ע"י המשרד לביטחון הפנים. בדסק יושבים מומחים במתן מענה לאירועי פגיעה בילדים ונוער, ביניהן נציגות השירות הפסיכולוגי ייעוצי ממשרד החינוך יחד עם אנשי מקצוע ממשרד הרווחה, הבריאות והפרקליטות.

באלו מקרים מטפלים במוקד 105?

המוקד מטפל בכל סוגי הפגיעות בילדים ונוער
ברשת כולל:

- בריונות, הצקות, חרם וביוש (שיימינג)
- הטרדות ופגיעות מיניות ברשת
- הפצת תמונות וסרטונים
- סחיטה איומים והתחזות
- פריצה לחשבון משתמש
- דיווח על מצבי מצוקה

המוקד נותן מענה לציבור 24 שעות ביממה, 7 ימים.

אלו מענים ניתן לקבל במוקד 105?

- ✓ הסרת תמונות וסרטונים במידת האפשר
- ✓ היוועצות וסיוע לגבי טיפול באירועי פגיעה ברשת
- ✓ סיוע במצבים בהם לא ידועה זהות הנפגעים או הפוגעים
- ✓ טיפול מתואם באירועים משולבים (אזרחי משטרה)
- ✓ סיוע במצבי חירום ומצוקה
- ✓ מתן מידע והפנייה לגורמי סיוע בבית הספר ובקהילה

מוקד 105 עומד לשרות הציבור כמו גם לסיוע לגורמי החינוך בעיקר בהיבטים הבאים:

כשיש צורך בהסרת תכנים, המוקד ייתן מענה מ-2 סוגים:

תוכן פלילי- כגון:

- הפצת תמונה של ילדה אשר פניה מזוהות ופלג גופה העליון חשוף
- הפצה של סרטון בו נראית נערה מקיימת יחסי מין עם נער (אין זה משנה אם היתה הסכמה לצילום האקט המיני)
- פתיחת פרופיל מתחזה באינסטגרם של נער/ נערה בו מעלים תמונות מיניות ונכתבות בו בקשות לפגישה או לביצוע פעולות נוספות.

תוכן שאינו פלילי- כמעט בכל אפליקציה ניתן לדווח על תוכן פוגעני באמצעות לחיצה על אייקון עזרה/ גלגל שיניים/ 3 נקודות.

חשוב לדעת כי למנהלי האפליקציה יש אינטרס שהמשתמשים בה ימשיכו לעשות שימוש באפליקציה ושירגישו בטוחים ומוגנים.

על כן, במידה וקיים ברשת תוכן מביך ו/או פוגעני, ככל שיותר גולשים ידווחו על התוכן ככזה ויבקשו הסרתו, כך קיים סיכוי גבוה יותר שמנהלי האפליקציה יענו לבקשה. לדוגמא:

ביוטיוב- דיווח יעשה ע"י לחיצה על הדגל . ניתן למצוא אותו בלחיצה על 3 נקודות מתחת למסך הסרטון (...)

אינסטגרם- לחיצה על 3 הנקודות ליד שם הפרופיל, יפתחו אפשרויות לביצוע פעולות כגון: חסימת

משתמשים, דיווח ובקשה להסרת תוכן לא ראוי.
פייסבוק - במחשב- לחיצה על סימן השאלה (עזרה מהירה) הנמצא בשורת הפרופיל האישי למעלה תיפתח אפשרות לדיווח על פרופילים/פוסטים/ חסימת חברים.
כמו כן, ישנה אפשרות לדווח על פוסט ספציפי על ידי לחיצה על שלוש הנקודות משמאל לפוסט

סיוע במצבים בהם הזהות לא ידועה זהות הנפגעים או הפוגעים (השם שלו ומיקומו) במקרים הבאים:

- במקרה שנשלחה תמונה של איבר מין לקטינים
- פורסם פוסט בעל אופי אובדני או איום באובדנות.
- פרסום חוויית בריונות בביה"ס או אלימות במשפחה ברשת / במשחקי רשת

חירום והצלת חיים:

במקרי חירום (אובדנות, איום על חיי אדם) המגיעים ישירות למוקד ואין סכנת חיים מיידי, נציגות משרד החינוך בשיתוף נציגי המשרדים השותפים (רווחה, בריאות ומשפטים) מגבשים מענה מתאים ומחברים את אנשי המקצוע הרלוונטיים בקהילה.
במידה וקיימת סכנת חיים מיידי, נשלחת ניידת. לאחר מכן ניתן מענה ע"י נציגי המשרדים השותפים.

טיפול מותאם באירועים משולבים:

לדוגמא: הפצת תמונות וסרטונים מיניים או שליחת תמונות של איבר מין לקטינים.

1. שלב ראשון- לרוב נדרשת הגשת תלונה במשטרה
2. סיוע במצב בו לא ידועה זהות הפוגע- בטיפול המשטרה
3. לאחר ביצוע החקירה המשטרתית נציגי המשרדים השונים מגבשים מענה מתאים. נציגי המשרדים במוקד מסייעים בחיבור אנשי המקצוע בקהילה. (לדוגמא: חיבור היועצת עם עו"ס לחוק נוער)

היועצות וסיוע לגבי טיפול באירוע פגיעה:

אירועים לדוגמא:

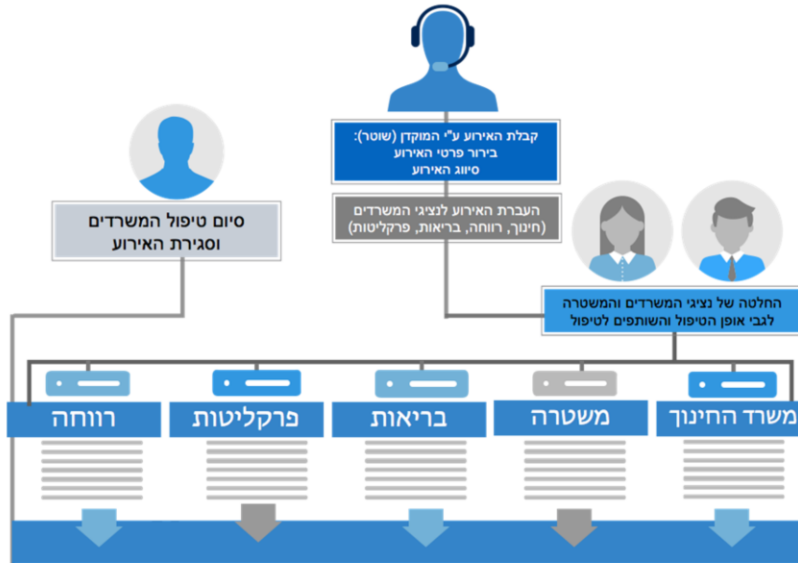
- הורים פונים להיועץ כיצד כדאי להם לפעול במקרה בו תלמידים עשו ביוש (שיימינג) על ילדם בקבוצת ווטסאפ.
- פנייה של יועצת במקרה בו מישהו פתח דף אינסטגרם מתחזה של תלמידה מבית ספרה, ורוצה לדעת האם הגשת תלונה במשטרה יכולה לסייע באיתור האדם שפתח את הדף או שהטיפול הוא חינוכי .
- לעיתים המענה יינתן ע"י מוקדן בעיקר בהיבטים של דיווח לאפליקציה / חסימת משתמשים ולעיתים ע"י נציגי המשרדים השונים: ייעוץ בנוגע לתקשורת בין הורים לילדיהם, בין הורים לבית הספר, הכוונת הורים להעברת מסרים לילדיהם באשר להתנהלות מיטבית ברשת.

מתן מידע והפנייה לגורמי סיוע, לדוגמא:

- בשיחה עם הורים או אנשי חינוך אנו שולחים במידת הצורך חומרי הסברה ו/או פעילויות וסדנאות לתלמידים ולצוותי חינוך.
- כאשר הורים פונים למוקד ומבקשים את עזרתנו בטיפול באירוע פגיעה, בהתאם לאירוע ולחומרתו אנו מפנים את ההורים: למשטרה במקרה של פגיעה מינית- להגשת תלונה/ לבית לין

במקרה של פגיעה מינית, לבית הספר במקרים של שיימינג/ חרם- לשיתוף יועצת בית הספר /
פסיכולוג בית הספר.

הגיע ארוע למוקד איך זה עובד?

במקביל לפעולות משרד החינוך שתפורטנה בשקף הבא, פועלים נציגי המשרדים הנוספים, הרלוונטיים לטיפול.

הגיע אירוע לנציגות החינוך במוקד - איך זה עובד?

- 1 מתן מענה ראשוני לפונים הכולל ייעוץ והדרכה
- 2 גיבוש מענה כולל ומתואם בין המשרדים השותפים במוקד
- 3 הפנייה למערכת החינוך באמצעות הגורמים המקצועיים הרלוונטיים להמשך טיפול במסגרת החינוכית.
- 4 סיוע בתיאום בין הגורמים המקצועיים בקהילה.

- המענים של נציגות שפ"י מתבססים על התשתיות החינוכיות והטיפוליות הקיימות ועל חוזרי המנכ"ל של משרד החינוך, ופועלות בתיאום עם נציגי המשרדים השותפים להתערבות
1. נציגות דסק החינוך במוקד נותנת מענה ראשוני לפונים הכולל: שיחה עם הפונים להבנת האירוע, סיבת הפניה וברור הצורך לסיוע, ייעוץ והדרכה ראשוניים.
 2. נציגות דסק החינוך פועלות בשותפות עם נציגי המשרדים הנוספים בדסק השותפויות (רווחה, בריאות ופרקליטות) לגיבוש מענה כולל ומתואם.
 3. במידת הצורך מפנות להתערבות במערכת החינוך. הטיפול באירוע ממשיך במסגרת החינוכית. לעיתים, באירועים מורכבים, נערכת היוועצות עם היחידות המקצועיות במטה שפ"י (היחידה למניעת אלימות, היחידה למיניות ופגיעות מיניות וכד') והמשרד (קידום נוער, מנהל תקשוב).

התנסות בהתמודדות עם אירועי פגיעה ברשת

לפניכם שלושה סרטונים המציגים אירועי פגיעה שונים דרכם נרצה לדון בדרכי ההתערבות ולהעמיק את ההבנה לגבי המענים הניתנים במוקד 105.

להלן שאלות מנחות לניתוח אירועי הפגיעה המוצגים בסרטונים:

1. מה סוג הפגיעה בסרטון ?
2. מי המעורבים בפגיעה? (הנפגע/ הפוגע/ העומדים מהצד)
3. באיזו פלטפורמה התרחשה הפגיעה?
4. מהי ההתערבות הנדרשת באירוע מסוג זה ?
5. האם במקרה זה כדאי לפנות למוקד 105?

הפצת סרטון מיני ברשת

הפצת תמונות ברשת

שיימינג /חרם

* ניתן גם לתרגל גם בעזרת אירוע המוכר לכם מעבודתכם

איפיון השיימינג:

1. מה סוג הפגיעה בסרטון ? שיימינג/ הפצת סרטון מביך/פוגעני
2. מי המעורבים בפגיעה? (הנפגע/ הפוגע/ העומדים מהצד):
הנפגע : תלמיד
הפוגע: תלמיד מביה"ס של הנפגע
העומדים מהצד: החבר הקרוב - המסייע לנפגע שאר תלמידי בית ספר "מחממים" ומעודדים את הפגיעה.
3. מה היא ההתערבות הנדרשת באירוע מסוג זה ?
אופן ההתערבות על פי חוזר מנכ"ל אקלים חינוכי מיטבי פרק 3.3 , טבלה 2 ובאמצעות דרכי הטיפול המוכרים לבית הספר .
4. האם במקרה כדאי לפנות למוקד 105?
במקרה זה אין למוקד יכולות נוספות באשר לטיפול באירוע:
 - זהות התלמידים ידועה ולומדים באותו בית ספר
 - האירוע איננו אירוע חירום
 - הפגיעה אינה פלילית (אין לפגיעה אופי מיני)
 - זירת הפגיעה בווטסאפ. אין אפשרות לדווח על סרטון מביך או פוגעני ואין אפשרות להסיר תכנים באפליקציה זו, אלא בדרך חינוכית.
5. מתי כן כדאי לפנות למוקד 105 בהקשר לאירוע הנ"ל:
 - למטרות היועצות

- במידה וזירת הפגיעה מתרחבת לזירות נוספות כגון יוטיוב, פייסבוק ואינסטגרם ניתן לקבל הכוונה מהמוקד לגבי דיווח עצמי להסרת התכנים מהאפליקציות.
- במידה והאירוע מתפתח לכיוונים פליליים (פגיעה בעלת אופי מיני, איומים וסחיטות, התחזות)

אפיון האירועים בהן יש הפצה של תמונות בעלות מיני:

1. סוג הפגיעה בסרטון? הפצת סרטון בעל אופי מיני
2. מי המעורבים בפגיעה? (הנפגע/ הפוגע/ העומדים מהצד):
הנפגע: נערה שצילמה את עצמה ושלחה לחבר שלה תמונה שהיא חשופה.
הפוגע: תלמיד המוכר לנערה, ייתכן והוא חבר שלה.
העומדים מהצד: זו קבוצת התלמידים בווטסאפ אליה נשלחה התמונה, והם אלו שהמשיכו להפיץ.
3. מה היא ההתערבות הנדרשת באירוע מסוג זה?
4. אופן ההתערבות על פי חוזר מנכ"ל אקלים חינוכי מיטבי בפרק 3.3, טבלה 2 או 3 (תלוי במידת החשיפה המיני), ובאמצעות דרכי הטיפול המוכרים לבית הספר.
5. האם במקרה כדאי לפנות למוקד?
במקרה זה יש למוקד 105 דרכים לסיוע:
 - ליווי הטיפול באירוע ברמה המשטרתית
 - הפניית הנפגע והוריו למרכז סיוע (כגון בית לין)
 - במידה והסרטון מופץ בפייסבוק, יוטיוב ואינסטגרם המוקד יוכל לסייע בפניה לחברות האפליקציה/ יישום ובבקשה להסרת התוכן
 - לאחר הטיפול המשטירי ניתן לקבל מענה הוליסטי (רווחתי / חינוכי) מדסק השותפויות להמשך טיפול ע"י גורמי המקצוע הרלוונטיים בקהילה

חוזרי מנכ"ל בנושא

[אקלים חינוכי מיטבי והתמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון](#)
תשע"ה 8(ב)

[שימוש תלמידים באמצעי קצה לצורכי למידה](#) תשע"ז 1(א)

["אתיקה ומוגנות ברשת"](#) תשע"ב 4(א)

[שמירה על פרטיות באתרי האינטרנט הבית ספריים](#) תשס"ג 7(א)

[חסימת אתרי מידע בלתי רצויים באינטרנט במערכת החינוך](#) תשס"ד 9(א)

[שמירה על זכויות יוצרים](#) תשס"ד 3(א)

לא עוזבים ידיים גם בימים קשים

קיימים חוזרי מנכ"ל נוספים. החוזרים עוסקים לא רק באירועים החריגים, אלא גם **בתשתית הבריאה ובמצבי שגרה**.

התמודדות עם אירועים החריגים מזמנת לנו הזדמנות להעברת מסרים חינוכיים. ניהול והחזקה של אירוע חריג שמטופל באופן מקיף מחזקים את החוסן ואת תחושת המסוגלות של ביה"ס. התרחשות אירוע יכולה להוות הזדמנות ליישם תפיסה רחבה של הובלת שותפים (הורים רשות וכד'..) למען מטרה משותפת.

תוכניות משרד החינוך לקידום התנהלות מיטבית ברשת

לא עוזבים ידיים גם בימים קשים

לקבלת התכנים על התמונות המוצגות בשקופית.

נושאים מרכזיים במערך החינוכי לקידום התנהלות מיטבית ברשת:

- נורמות התנהגות ברשת:
 - שיח מכבד ברשת
 - הפעלת שיקול דעת לפני פרסום והפצה כולל התייחסות להפצת תמונות וסרטונים מיניים/ מביכים.
 - שמירת הפרטיות תוך התייחסות להיבטים חברתיים, ערכיים ומשפטיים
 - תדמית דיגיטלית- האופן שבו אנו מציגים את ה"עצמי" שלנו ברשת.
- פיתוח אמפתיה- הקשבה ורגישות לאחר.
- פניה לעזרה והעומדים מהצד.
- שימוש מאוזן במסכים.
- אבטחת מידע אישי.

תודה על ההקשבה

לחצו לאתר
המטה
הלאומי

לסרטון קמפיין המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת

לא עוזבים ידיים גם בימים קשים